

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЦИРКУЛЯРНОЇ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ

Сьогодні будь-яка країна світу занепокоєна екологічною ситуацією, адже стан забруднення деяких територій є критичним. Економічна наука, у свою чергу, пропонує модель розвитку, що базується на раціональному та відновлювальному споживанні ресурсів. Дана тенденція є альтернативою традиційній економіці та завдяки її підходам мінімізує антропогенний вплив на довкілля, що може значно покращити екологічну ситуацію у світі.

На даний момент екологічна ситуація в Україні є не дуже позитивною, адже кількість сміттєзвалищ з кожним роком зростає все стрімкіше, а вони, в свою чергу, є джерелом великої екологічної небезпеки. Також у сфері переробки сміття Україна значно відстає від країн європейського союзу через відсутність належної інфраструктури та технологій.

Згідно з дослідженням агентства 24/7 Wall St., Україна посідає 9-те місце в рейтингу країн з найбільшим обсягом сміття (10,6 т на одну людину). Отже, Україна виробляє більше 474 млн тон відходів щороку, 448 млн з яких є небезпечними [1].

Ще одним проблемним моментом в країні у процесі становлення циркулярної економіки є відсутність тарифу на переробку відходів, що вже призвело до того, що фактично 50% ринку вторинної сировини є тіншовим [2]. Окрім цього, український ринок вторинної сировини перебуває на початковій стадії свого розвитку, що також є негативним фактором.

Наша країна вже підписала велику кількість програмних документів, але цілісна система підтримки розвитку циркулярної економіки поки не сформована, а стан розвитку галузей економіки «замкненого циклу» і досі перебуває на низькому рівні. В умовах сьогодення Україна, беручи приклад з країн ЄС, повинна здійснити низку конкретних змін, які будуть спрямовані на перехід від лінійної економіки до економіки циркулярної. Основними з яких є наступні:

- зміна структури державних закупівель: необхідно орієнтуватися на екологічно доцільні види виробництва, а замовникам обирати не найдешевшу пропозицію, а концепцію «зелених» або сталих видів продукції, яка передбачає врахування критеріїв екологічності та енергоефективності;
- використання досвіду розвинених європейських країн зі схожою правовою та інституціональною системою для розробки ефективної законодавчої бази функціонування циркулярної економіки в Україні;
- зміна способу виробництва і споживання товарів з короткотермінового на довготерміновий, підвищення якості продукції, переорієнтація виробництв на товари повторного використання, а також впровадження особливих вимог до маркування сприятиме підвищенню рівня обізнаності споживачів та виробників.

Отже, політика України у сфері циркулярної економіки має формуватися і реалізовуватися комплексно з урахуванням глобальних трендів, фокусуючись на локальних проблемах, а також заохочувати галузі економіки, підприємства і споживачів до максимальної переробки відходів.

Перелік посилань:

1. У топ-10 засмічених країн. Що треба зробити з відходами в Україні просто зараз. 2019. URL: <https://bit.ly/3ra39xX>
2. Організаційно-правові аспекти циркулярної економіки. 2019. URL: <https://bit.ly/31azpGy>